

Kiadó hivatal: múzeum-utca 8-ik szám.

Előfizetési árak: Egész évre 16 ft. Negyed évre 4 ft. Félévre 8 ft. Egy hónapra 1 ft. 40

A lap szétküldésére vonatkozó reklamációk előfizetési pénzek és hirdetések kiadó-hivatalba intézendők.

„EGYETÉRTÉS” 1875-ik évi folyamára.

Jan.—decz. egész évre 16 ft. Jan.—június fél évre 8 ft. Jan.—márcz. évnegyedre 4 ft. Január végéig egy hóra 1 ft. 40.

Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába (múzeum utca 8. sz.) intézendők bérmentesen.

Előfizetheti: vidéken minden kir. postahivattal és könyvtárral, Budapestben minden könyvtárral, valamint Kocsi Sándor könyvnyomdai irodájában, Országút 39. sz. Laby ház.

Az előfizetési pénzek beküldésére legcélszerűbb a postai utalvány lapokat használni. Hogy a lap pontos szétküldésében fenakadás ne történjék, kérjük a tisztelt közönséget, méltóztassanak megrendeléseiket, ille öleg előfizetéseik megújítását időben megtenni.

Budapest, jan. 29.

A költségvetés tárgyalása az efeletti viták annyira lekötik a közfigyelmet, annyira uralkodnak a helyzetet, — és a viták folyamában képződött benyomások oly erősek, oly rombolók, hogy minden egyéb tárgyról lezorzol a nézőtérrel.

A válság, mely már régen táplálkozik önmagából, most újabb erősítő, elevenítő szerek által nyert növekedést, melyek azt az érettség állapontjára vezetni segítik.

A miniszterek tizaknán ülnek, mely hogy melyik perczben lobban fel, senki sem tudja; de mindenki érzi, hogy a robbanást feltartóztatni lehetetlen.

Megingott a bizalom a kormány iránt saját pártja kebelében is.

A jobboldal legelőkelőbb tagjai, mint Zsedényi, Senney, Somssich, Perzel vádakkal, szemrehányásokkal telt megrovásokat zúdítanak a kormány tagjainak. Különösen Ghyzeinek fejébe. Elmondják, hogy a kormány egész politikája helytelen, egyszóval, kapkodó, megálapított terv hiányában ingadozó, határozatlan, hogy nem tud sem mer tenni nagyobb szabású dolgokat; apróságokkal foglalkozik; a foltozási, kurzusolási alsó rendű műveletekben kulmináló; hogy egy napról más napra előző szegényes politikát folytat; hogy gyáva, érzéketlen; hogy eredményt vergődni képtelen; hogy ily kormányt új adót nem szavazhatnak; hogy Ghyzy a miniszter megcserélje magát mint pénzügyi bizottsági tagot, ki mint ilyen folyvást szemérem hányta a kormányt a tervszertelenséget, a tehetetlenséget, s most maga sem tud tervet készíteni, mely a kibonyolódást s a jövőt biztosítsa stb.

Az ily vádak — kivált ha alaposak is — épen azon oldalról, a melyből a kormány kiterülni szokott, a jobboldali többség legelső ragyu celebritásainak szájaiból leverők lehetnek minden önértzes kormányra.

És a Bittó-Ghyzy-kormány ott ül még is a bársony székeken. Ugy látszik, mintha nehezebb volna neki élni, mint meghalni. — S még is él; nem elég erős arra, hogy meghaljon.

Pedig a parlamenti illem, a politikai szemérem, a bizalomhiány s a nemzeti végrehajtó hatalommal egybevetett jogok és kötelességek iránti érdeklődés, mind azt kívánják, hogy e senkinek sem kellő kormány már visszaléptet legyen.

Tán csak azért tengeti gyáva életét, hogy annál gyászosabb legyen bukása, halála, mely minden pillanatban várható. Elmondhatjuk róla, hasonló fölindulások közt azt, mit Cicero mondott Catilináról: „Vivit, vivit, immo etiam in senatum venit!” (Ő él, él, sőt még a tanácsba is me r jönni!)

Oláh Károly.

A pénzügyminiszter a folyó évre 6 millió forintot iránzott elő bevételeit a kun levő a d ó hátralekéből. Mennyiben remélhető azonban ez összeg befolyása, szomorúan illusztrálja a számvéviszéseknek 1873. évre vonatkozó jelentése, mely szerint ez évben nemcsak az előbbi évek hátralekéből nem folyt be semmi, de még az ez évre kirotvott egyenes adóból is 9.023,096 ft maradt hátralekben, mi az előző évek 27.226,708 ft-nyi összes adóhátralekával együtt 36.249,804 ft összeget ad 1873 végéig.

A jogilletékekben évről évre óriási mérvben növekednek a hátralek. — Az állami számvéviszések jelentése szerint 1873-ban e czimen eloiratott 17.017.671 ft. Azonban tényleg csak 12.904.863 ft fizetett be, s így újabb hátralek maradt 4.112.808 ft, ugy hogy a megelőző évek hátralekával együtt az államnak ma a jogilletékek czimén 20.149,032 ft követelése van kün. — Ily megdöbentető eredménnyel szemben alig lehet kilitás arra, hogy az adók emelése mellett is kivergődhesünk egyhamar pénzügyi bajainkból.

A magyar honvédelmi miniszterium s a közös hadügyminiszter közt részint a külföldön tartózkodó hadkötelesek felhívására, részint az enge-

dély nélküli nősülés miatt hivatalból besorozott egyének behívására vonatkozólag következő megállapodások jöttek létre:

1. A külföldön tartózkodó hadkötelesekről és pedig minden egyes hadkötelese névre külön-külön az állítási lajstrom illet kivonatának kíséretében, az utjonezozási idöszak bevezödését követö 15 nap alatt, évenként a m. k. honvédelmi miniszterhez jelentés teendő. Az ilyen hadkötelesek azután a külföldön levö cs. és k. magyar-osztrák követségek vagy ügynökségek által, kihallgatási jegyzökönyvek felvétele mellett, s a védtörvény 47. szakaszában megnevezett büntetés alatt, fel fognak szólítottani, hogy hadkötelezettségük teljesítése végett a részükre engedélyezendö, s a hadjuttalék végleges számbaveteleig terjedhetö határidön belül vagy a honosság, vagy a tartózkodási helyükhöz legközelebb esö, s a monarchia kebelében létezö sorozó bizottság előtt jelenjenek meg.

S az e részben felveendő jegyzökönyvek további intézkedések végett a honvédelmi miniszter által fognak a törvényhatóságokkal közölni. — Azon kivételes esetekre nézve pedig, a melyekben a külföldön állandóan megtelepedett hadkötelesek föl lesznek menthetök a sorozó bizottság előtt személyesen való megjelenés alól, a császári és kir. követségekhez illetöleg ügynökségekhez külön utasítás adatott ki. 2. A hadsereghez hivatalból besorozott utjonezok, a védtörvény végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 107-ik szakasza 4-ik pontjához képest, besoroztatásuk alkalmával rendesen azonnal behívhatók a tényleges szolgálatra. Azon utjonezok szolgálattételre behívása azonban, a kik engedély nélküli nősülés miatt s a védtörvény 46-ik szakasza értelmében, és pedig vagy a rendes utjonezozás idejében vagy október 1-ső napjáig történt utóállítás után sorozottak be, hivatalból május első napjával lesz eszöközöndö. De ha az ilyen engedély nélküli nősült egyének, akár mint öncsonkítók, egyuttal a védtörvény 47-ik vagy 48-ik szakaszának értelmében is kerülnek hivatalból való állítás alá, reájuk nézve is az ezen 2-ik pont első bekezdésében említett eljárás alkalmazandó.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma d. u. 5 órakor tartott ülésében hitelesítette a bíróság i végrehajtókról és kézbesítőkról szóló tjavaslatnak Dálnoky Barna előadó által a már elfogadott módosítások nyomán új szerkesztést szövegét. Az ülésen a kormány részéről Pauler igazságügyminiszter volt jelen.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése jan. hó 29-én.

A mai ülés iránt még nagyobb volt az érdeklődés, mint tegnap; mindenki tudta, hogy Senney ma beszél. Nem csak a képviselő padok, hanem a karzatok is annyira telve voltak, mint csak ritkán történik. Mindenkinek kíváncsi volt hallani a „conservatív” államférfiut. A kormány pedig előre félt a lelepezésektől és meglepetésektől, melyek Senney beszédével összefüggésben látszottak lenni. Amazok kedves meglepetésben részesülhettek, mert a dicсарisialis kormányrendszer védojeül feltüntetett Senney egészen modern és parlamentarizmus államférfiutkép mutatta be magát s conservatívnek csak annyiban, amennyiben az államkormányzati elméletek s külföld-utazásai törekvések ellenében hangsúlyozta, hogy a kormány vezetésében a nemzeti jellem és a nép valódi érdekei, egyszerű szokásai birjanak előnyvel. Mi elvi álláspontunknál fogva távol állunk Senneytől, még is el kell ismernünk, hogy beszéde nagyszabású államférfiuti tehetségéről tesz tanubizonyoságot. S ha még is az egy részben korlátoltnak kell mondanunk felfogását, ennek oka abban rejlik, mert szerintünk a mostani bajok fő forrása az 1867-ki közösügyes kiegyezésre vihető vissza, s ő efelett napirendre tér, — habár igen finomul s nagy sietséggel átszultat egy eszmén, amely a kiegyezésre vonatkozólag nem tñri meg az örök stabilitásust — t. i. e t éren is a tökély felé haladást pendítette meg; — s ezt hajlandó vagyunk, a nemzet terheinek könnyítése iránti irányzatra magyarázni, a helyett, hogy azt az Ausztria iránti mélyebb lekötelezettség megalapítására czélzóan vennök Senney szájaiból. — A kormány félelme alapos volt, mert Senney elítélte a kapkodó az egyoldalú, a jövőre nem gondoló és csakis a nép terhelését czélzó eljárásáért. Hogy aztán, a szünet alatt, Senney és Bittó ölekeztek, ez épen oly komikum, mint midön tegnap Pulszky lezsidván a kormányt, kijelentette, hogy ő nem vadolja, hanem támogatja azt, vagy mint midön ma Somssich számtalan ízben kijelentette s bizonyította, hogy Ghyzy nem tud semmit, majd később arra az ötletre jött, hogy tud biz az, csak szorítani kell!

A mai nap általában a matadorok — vagy a mint egy képviselő magát kifejezte — a miniszterelnök praetendensek napja volt. Senney után Irányi is szólott, ő kellemes szönek és erősen vissza tudja vágni az ellenfél csapásait; helyreigazította azt, mit Pulszky és Senney öntudatosan s tévesen állítottak, illetöleg szök látkörben mozogva mellöztek; t. i. kijelenté, hogy minden baj forrása az 1867-ki kiegyezés, melyben több terhet vállaltunk magunkra, mint a mennyit megbirunk, s ez alapon sem a jobb, sem a baloldal, sem ezek együtt, sőt maga Kossuth sem lenne képes jö a kormányozni. Pulszkynek a kisebbség ellen intézett kiesznylő oldalvágását visszaverte erősen. Kinyilatkoztatván, hogy ő tiszteli a többséget, de csak azt, mely törvényes eszközökkel jön létre, s nem úgy, mint a mostani többség, mely törvénytelenségek s erőszakoskodások közt született. A jobboldalon mindenki érezni látszott, hogy Pulszky oly jó barát, kinél jobb szolgálatot tett az ellenzék is. Irányi aztán a közösüget vette bírálat-

alá; beszédében, valamint Somssich is, ki bár elfogadta a költségvetést részletes tárgyalás alapjául, oly csapásokat mért a kormányra, különösen Ghyzeire, a minökét a jobboldal nem igen várt. Somssich után Simonyi Ernőre került a sor, ekkor már elmúlt egy óra d. u., mindamellett kiváló érdeklöttség hallgatták mind az ellenzék, mind a jobboldal, s körül állották a szönekot, mint valami baráti körben, hogy minden szavát meghallhassák. Simonyi Ernő ama szerencsés szönekok egyike, (a kiknek száma igen kevés), kik pillanat alatt felfogván az ellenfél által elkövetett hibákat, s a helyzetet gyorsan meg tudván bírálni, rögtönzött beszédével, mely rendszerint tele van eszmékkel s szikrázó humorral — elbűvöli s megdöbítja hallgatóit. Könyved előadási modorával — mely a tárgyalás színezetével, sőt jellegével bir, folyvást vidám kedélyhangulatot idéz elő még az ellenoldalon is. Másfelöl nagyszabású életigazságokat s magasán jár, de a gyakorlati életre helyesen alkalmazott eszméket könynyedén mond el, melyek a hallgatókat felvillanyozzák, s a megtámadott áldozatot leverik. Így volt ez ma is. Midön elkezdte, hogy csodálja, hogy a kormány tagjai még ott ülnek a bársonyszékekben, holott még a jobboldalon sem találkoztott védöje Pulszkyt kivül, kire a kormány bizonyosan azt mondja: „uram örizz meg jó barátaitól”; midön elkezden elöadta, hogy a helyzet nagyon nehéz volt, a jelen kormány megalakulása előtt — midön előállott a mostani miniszterelnök mint második Atlás (megjegyzendö, hogy Bittó kis ember, szellemileg is), elkülván, hogy ő megmenti a hazát sat. az egész ház józult nevetésben tört ki. Így szört a csapások a kormányra folyvást, és ében adván be neki a keserü lapdacsokat. Még a pártállásokról szóló nyilatkozatából emelünk ki egy köztetszést aratott tételt, miszerint bajaink egyik főforrása pártviszonyaink ziláltsága, mert kevés azon honfiak száma, kik meg tudják ítélni, meddig tart a pártember, s hol kezdödik a hazafi? Polvársz tetszés közt mondott beszéd az idö előhaladottsága miatt be nem végezhetvén, azt holnap folytatja.

Mai beszédét adjuk egész terjedelemben. S mivel a mai szönekok beszéde mind kiváló becselel bir; olvasóinktól bocsánatot kell kérnünk, ha országgyűlési rovatunk túlhalmozottsága miatt a többi rovatot kellöleg nem képviselhetjük.

II. Elnök: Perzel Béla. — Jegyzök: Szeniczay Ödön, Wächter Frigyes és Széll Kálmán. — A kormány tagjai teljes számban vannak jelen. Az ülés d. e. 10 órakor megnyitvatva a mult ülés könynye minden észrevétel nélkül hitelesítették. Batthyányi Ferencz gr. a förendház jegyzöje a förendeknek a földszabályozásra vonatkozó tjavaslatról szóló viszonzóüzenetét átnyújtja. — A katasteri bizottságnak adatik ki.

Elnök bemutatja Csongrád megye kérvényét a bukovinai magyaroknak hazatelepítése iránt. — Simonyi E. benyújtja a „Vesta” czimü györi takarékos- és hitelegylet kérvényét, melyben jogorvoslatot kér aránytalan megdözötötására iránt. Bittó István miniszterelnök felel Molnár Györgynek az 1873. évi zárszámadosok és nyugdíjak kimutatásának előterjesztésére vonatkozó interpellációjára. Ezen számadadosok a ház asztalára teszi, míg a minisztertanácsnak erre vonatkozó határozatait példólag igéri betervezteni. — Egyuttal bemutatja a fösámveviszések által 1873-ra készített 40 drb kimutatásait a magyar államot terhelö nyugdíjazásoknak s a minisztertanács erre vonatkozó észreveteléhez. A zárszámadosok megvizsgálására kiküldött bizottságot utasítatik.

Napirendben az az 1875-ki államköltségvetés általános folytatólagos tárgyalása.

Senney Pál báró T. ház! Midön az 1875. évi államköltségvetést — sok tekintetben igen nehéz és szomorú pénzügyi és nemzetgazdasági viszonyok közt — tárgyaljuk, mindenekelőtt egy kérdés nézve kell mindenkinek önmagával tisztába jönie, s ez az: helyes-e az ország politika, mely a t. kormány által előterjesztett előirányzatban mintegy kifejezését találja?

Komoly, beható és lelkiismeretes megdöntés után e kérdésre nemmel kell magunknak válaszolni. (Élnek helyesés balfélöl.) Miben mutatkozik a kormány politikájának alapszömeje? A rendszer gyökeres megdözötötása nélkül, sőt annak feltökény elkerülése mellett alkalmazott aprólékos takarékoságban (Ugy van! balfélöl) és az adók felemelésében. (Ugy van! Ugy van! balfélöl.) Ez az egész terv, a mely körül özpontotul (Halljuk!) a t. kormányt egész törekvése, ebben merül ki a t. pénzügyminiszter urnak mindnyájunk által tisztelve méltányolt, hálsán elismert hazafiúi buzgalma és hangya szorgalmu igyekezete. És még ez eljárás közben is az oroszlanrés az adófelemelésnek jutott.

Bár nem kívánom ismételn azon megjegyzéseket, melyek a pénzügyi bizottságban történetet redukciókra nézve több oldalról megemlítették, mégis konstatálnom kell azt, hogy a takarékoság utján a t. kormány a lehető határokiig nem ment el (Ugy van! balfélöl) s ezenfelöl sem jól jölenés arra, hogy a t. kormány, azon fontosságának, a melyben belállapotaink rendezése a pénzügyi bonyodalmak rendezésével kapcsolatban áll, kellö sulyt nem tulajdonít, mert különben nem történetet volna meg, hogy a t. kormány, habár nem hosszas, de mégis több hónapig tartott működése alatt ez irányban egyetlen egy habár nem is inicitáló, de legalább előkészítő lépést nem tett volna, s nem volna megdögható, hogy az országgyűlési cycus megnyitása alkalmával sem a házban, sem a bizottsági tárgyalások közben a beladmiristrató rendezésre, akár megállapodásaira, akár a vezérlekre nézve nyilatkozatok ne tett volna, és még azon előterjesztések is, melyek a pénzügyminiszteriumban másod sorban mintegy másod felvonásban kilitásba tetettek, tartok töle, hogy a mate-

Szerkesztési iroda: múzeum-utca 8-ik szám. A lap szellemi részét illetö minden közlemény ide küldendö. Bérmentetlen leveleket csak ismert kezektöl fogadjunk el. Köziratokat vissza nem küldünk.

Magyarországi újságok... Budapest, 1875. szombat, január 30. ...

omlökert... helyiségeit díszesen felszereltem... Parragh Gábor.

TÖVÖLGYI TITUSZ ÉS TÁRSA ügyvevl, követtető- és ügynöki irodája, Budapest, országút 15. szám Zrínyi-ház.)

HAJGÁNI!

